

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

SITGES

Número solt . 0'15 ptes.

Trimestre . . . 1'50 »

ESPANYA

Any 7 ptes.

AMÉRICA

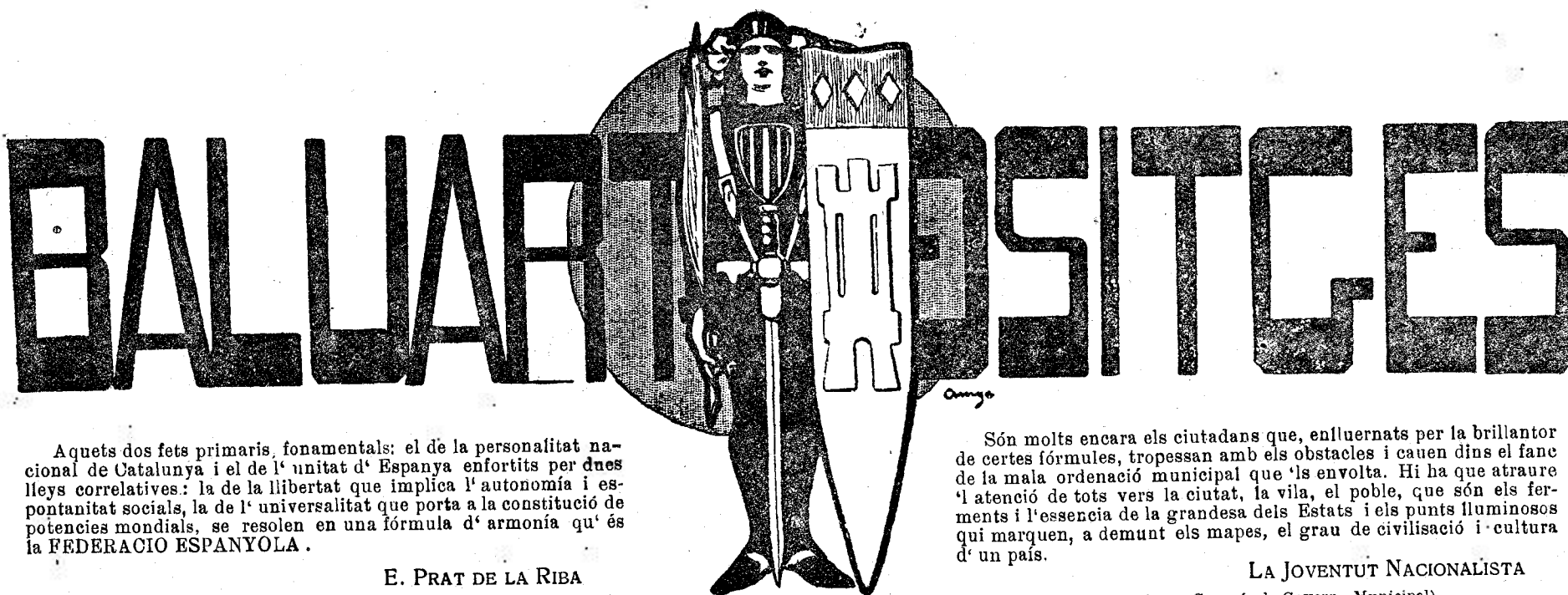
Any . . . 2'50 pesos (or)

ANUNCIS,

ESQUELES, REMESOS

I RECLAMS

a preus convencionals.

Aquets dos fets primaris, fonamentals; el de la personalitat nacional de Catalunya i el de l'unitat d'Espanya enfortits per dues lleys correlatives: la de la llibertat que implica l'autonomia i espontaneïtat socials, la de l'universalitat que porta a la constitució de potències mundials, se resol en una fórmula d'harmonia qu'és la FEDERACIÓ ESPANYOLA.

E. PRAT DE LA RIBA

(La Nacionalitat Catalana», Cap. VIII, El Nacionalisme polític)

Són molts encara els ciutadans que, enlluernats per la brillantor de certes fórmules, tropessen amb els obstacles i cauen dins el fang de la mala ordenació municipal que 'ls envolta. Hi ha que atraure 'l'atenció de tots vers la ciutat, la vila, el poble, que són els ferments i l'essència de la grandesa dels Estats i els punts lluminosos qui marquen, a demunt els mapes, el grau de civilització i cultura d'un país.

LA JOVENTUT NACIONALISTA

Manifest convidant al primer «Congrés de Govern Municipal»

REDACCIÓ

ADMINISTRACIÓ:

CARRER

DE LES PARELLADAS,
NÚMERO 9.

Els treballs es publiquen
baix la exclusiva res-
ponsabilitat dels res-
pectius autors.

No s' retornen
els originals.

Any XIII Sitges, 13 de Abril de 1913 Núm. 601

La Vaga de Constructores de Calçat

Réplica a la Junta i Comissió de Vaga

IV I DERRER

De les famoses fulles podriem encara parlar-ne llargament, car en elles s'hi contenen afirmacions gratuïtes que 's presten a ésser amb amplitud discutides. No ho farem, perquè 'l tema ja masseja i amb lo dit fins ara ja hem demostrat lo que preferentment ens interessava posar en evidència.

Que les fulles sostinguin que la parcialitat de BALUART en el present litigi quedava comprovada, ens deixa ben tranquils. Si algú s'empenyés en que al cor del dia regnen les tenebres, no 's podria evitar que's digués semblant despropòsit, però això no privaria que'l sol lluis amb tot son esplendor. En les columnes de BALUART han tingut franca acollida des de les primeres fulles publicades pels vaguistes fins al comunicat que insertàrem en el darrer número, suscrist per la Junta i Comissió de Vaga. A BALUART ha aparegut tota la correspondència creuada entre 'ls obrers, els patrons i la Alcaldia, respecte a l' actual conflicte. BALUART ha fet una informació extensa, completa, documentada, que sempre ha contrastat amb la hipòcrita i tendenciosa de l' Eco caciquista. I amb tot i no decantar-nos a cap de les parts litigants, se 'ns titlla de parcials a favor dels patrons, pel sol fet de reprovar la desnaturalització que ha tingut la vaga gracies a l' habilitat intervenció dels socialistes i dels qui an aquets manejen.

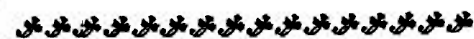
No volem dubtar de la bona fe dels individus que formen la Junta Directiva de la Societat de Constructores de Calçat i la Comissió de Vaga. Creiem que han procedit segons els dictats de la seva consciència, durant la lluita que'ns ocupa. Però sense fer-los objecte d' una adulació indigna d' ells i de nosaltres, no sabríem callar la convicció que tenim de que han sigut víctimes de la seva bona fe, que no'ls ha deixat veure la xarxa que 'ls tenien preparada els qui somnien èxits electorals que sols poden fiar en la sembra d'odis.

La Junta i Comissió de Vaga concertaren un arranjament decorós; els més significats dels seus individus, de paraula i per escrit agrairen a l' Alcaldia les seves gestions en prò de la solució desitjada; alguns d' ells no pogueren menys d' expressar-nos son reconeixement per la imparcialitat de BALUART servint una informació extensa, verídica, del conflicte. La Junta i Comissió de Vaga procedien amb llealtat, però elements extranyos cuidaren d' enverinar la seva actuació. A la quitxalla i a les dones algú les llença al carrer a avergonyir als obrers no associats, amb paraules incultes; les cançons lamentables popularitzades per a excitar odís contra els qui en ús del seu dret volen treballar en fàbriques on la vaga es declarada, algú les ha inventades; els inquisitorials procediments de sitiar per fam an els qui no han secundat la vaga, esgrimint un degenerat i risible boicot, algú els ha recomanat; la inducció al delictu anomenat *sabotage*, algú l'ha feta; la farsa de que les Autoritats locals persegueixen als vaguistes per a obligar-los a abandonar la vaga, algú la ha teixida... I aquest *algú*, capàs de totes les vileses i de totes les perversitats, és clar que no són la Junta i Comissió de Vaga, sino els que se han aprofitat de la seva bonhomia.

La Junta i Comissió de Vaga han fet la seva via de la millor manera que han sabut, amb més feblesa de la que calia, però no pensant en altra cosa que en conseguir una victòria honrosa, alcançada sense l' empla de recursos il·lícits. Algú, que no és la Junta i Comissió de Vaga, algú que té interessos ben distints dels interessos dels vaguistes, amb intenció dissimulada ha desviat la qüestió i ha parlat d' eleccions. Què té que veure 'l litigi obrer amb la pròxima campanya electoral? Quina relació pot haver-hi entre les diferències a resoldre entre obrers i patrons, i la lluita que pel Novembre ha de ventilar-

se en els comicis?—Ah! Pels que reduïxen a vots fins la misèria, per aquets si que estàn lligades les eleccions amb la pertorbació dels esperits.

Perxò es veu ben clar que 'l desarreglo de la Vaga es deu no a la Junta i Comissió, que amb recte criteri havien concertat l'arranjament, sino que 'n tenen la culpa els qui d' aqueix desarreglo n'esperen el caliu electoral que en la opinió sensata no troben.

Desde Santiago de Cuba

Després de un quant temps de descans, torno, avui, a emprendre'm la tasca de donar compte, als llegidors de aquest setmanari, dels fets més transcendents, de interès per als sitgetans, ocorreguts en la capital de Orient de la Gran Antilla; i comenso la feina passant a ressenyar una de les festes més típiques i característiques de la nostra terra: les Caramelles.

Des de la seva instal·lació aquí, mai havia obtingut l'èxit d'enguany, la esmentada festa, resultant un grandios triomf per a l' «Orfeo Catalunya»: la gentada que acudia al «Grop» en ocasió dels en-saigs que s'hi verificaven, ja ho preveia que fora aixís.

En tot el dia del Dissapte de Gloria, per la ciutat apenes es parlava ja d' altra cosa, fins que a les deu, hora en que l' Orfeo va acudir a saludar al Governador civil; la espectació arribà al seu punt més culminant: el carrer on viu aquella autoritat es trobava verament intranzitable, de tan ple de gent de tota mena: catalans i no catalans, del país i de fora d' aquí, ansios tothom d' escoltar als cantaires...

Per fi aixeca el director la batuta, romp la música i es deixen sentir «Les Caramelles», lletra del malaguanyat professor que residí tants anys a Sitges, D. Francisco Huguet Mainer, i música del director nostre distingit compatrici En Magí Carbonell Rigual. Una sorollosa salva de aplaudiments acallà les vibrants notes de la primera composició; comensant seguidament les d'un aïrós vals compost expròfés per a la diada, lletra de nostre estimat compatrici resident a Nuevitas, En Salvador Olivella Carreras, i música del propi director, que hi ha estat molt afortunat, doncs és inspiradíssima, per lo que a tot arreu se l' ovacionava amb entusiasme. Seguí després la execució de la popular americana, lletra i música dels mateixos autors de la primera aïsa, seguint també en extrem aplaudida, aixís a casa el Governador, com a les demés on l' Orfeo feu sentir ses cantades, seguint per tot molt ben rebut i obsequiat, i acabant la seva feina artística que ja eren les set del matí, hora que, en honor a la veritat, si bé els coristes restaven encara tan alegrois i desensopits com si tal cosa, en cambi els músics, en sa majoria, fadigats, com és natural, ni sabien ja on es posaven l' instrument.

A la tarda tingué lloc a Vista Alegre, a dins l' espaiós i fresc teatre, el tradicional «Aplec de la Mona», festa que va resultar doblement atractiva, per quant, en combinació amb la Secció de Sports del Grop

Catalunya va celebrarse primerament una Carrera de Cintes, en la resultaren triomfants els joves Agustí Tomàs i Antón Serret, als quals es premià amb una honrosa medalla d' or i una elegant cartera. Després comensà un empenyat partit de Football entre 'ls Clubs Catalunya i Olímpic, que sortiren empatats en el joc.

L' aglomeració de gentada a dintre 'l teatre era imposadora: per tot arreu es destacaven les cares de gentils damiseles cubanes, doncs s' hi trobava present lo bò i millor de la colonia catalana de aquesta ciutat. I mentres s'obsequiava a la concurrència amb mones i licors, Moscatell i Malvasia inclosiu, comensà un animat i lluit ball, que feu la delícia del jovent.

L' «Orfeo» interpretà també les pessets que havia cantat durant la nit passada, seguint novament aplaudit i victorejat amb frenètic entusiasme.

Acabà la festa que serien les sis de la tarda, restantne tothom satisfet en alt grau i dolentse de que actes de aquesta índole no se celebrin ben sovint i durin quan menys dos dies seguits.

Tan indiscutiblement brillant ha resultat l' èxit assolit per l' Orfeo Catalunya amb la celebració de l' acte acabat de ressenyar, que per tota la ciutat avui no's parla de altra cosa que de la festa dels catalans, seguint molts els conveïns que voldrien trovarse altra vegada a Pasqua Florida per a poguer disfrutar novament dels encants de la meteixa.

Per això resultaran pòcs encara tots els elogis que amb tal motiu puguin tributarse a l' «Orfeo Catalunya», lo meteix que al seu director, nostre compatrici el mestre Magí Carbonell, gracies al qual podem gaudir de tan bells i artístics espectacles, en els que mai hi predomina el defalliment ni la indiferència.

L' Orfeo es disposa a solemnisar l' èxit de la ressenyada festa, amb la celebració de un grandios amical àpat.

Dintre pòcs dies, i per la línia Havana, embarcarà en direcció a Sitges nostre benvolgut amic i compatrici En Rafel Llopis Selva. ¡Bon viatge i a reveure!

A darrera hora me n' entero de que són varis altres els joves compatricis residents aquí que's preparen a embarcarse amb rumbo a Espanya per a passar una curta temporada en la seva vila natal. Que 'ls hi probi forçal

PIMSÁ

Santiago de Cuba, 25 Març 1913.

Reemplaç de l' Exèrcit

Revisió d'exempcions i excepcions davant de la Comissió Mixta de Reclutament.

En el judici de revisió d' exempcions i d' excepcions celebrat el dia 11 de l' actual, la Comissió Mixta de Reclutament prengué els acorts que a continuació s' expresen, respecte a minyons de la quinta de enguany pel cupu de aquesta vila:

Exclusos temporalment: Josep Farrán Llopert i Josep Junyent Raventós.

Soldats: Jaume Sardà Satgés, Marián Alemany Argenter i Julià Planas Vendrell.

Soldats amb excepció de servei en files: Francisco Argenter Ferrer, Isidro Jacas

Rovira, Angel Alegre Moya, Jeroni Fonfria Mora i Marián Ciré Arnán.

Sotmesos a observació: Marián Mirabent Mirabent i Oleguer Brunet Montaner.

Se senyalà el dia 25 del corrent mes per a la revisió de Josep Rodríguez Pellicer, que no comparegué, i per a la dels expedients d' excepció legal que en virtut de la alegació que feren en l' acte de 1ª classificació, davant de l' Ajuntament, haurán de tramitar se a utilitat dels minyons Alemany i Planas.

Disposició interessant

S' ha publicat la següent ordre general, sobre la que cridem l' atenció dels interessats:

«Habiéndose presentado en algunos cuerpos de esta región individuos que despus de acogidos a los beneficios de reducción de tiempo de servicio en filas que concede el capítulo XX de la vigente ley de reclutamiento, han manifestado que no pueden costearse los gastos de uniforme, equipo y manutención a que se refiere el artículo 268 de la misma, el Excmo. Sr. ministro de la Guerra, en Real Orden telegráfica de 5 del actual, ordena que dichos individuos deban quedar en el cupo ordinario de los de su mismo reemplazo, sin derecho a que se les devuelva la cantidad que ingresaron como primer plazo de la cuota militar a que se acogieron.»

Les Caramelles

a Santiago de Cuba

En la correspondència de Santiago de Cuba que insertem en altre lloc del present número, es dona compte detallat del gran èxit assolit amb la celebració a la catalana, de la Festa de Pasqua, per l' «Orfeo Catalunya», de aquella ciutat, que amb tan d' acert dirigeix nostre compatrici l' intel·ligent mestre D. Magí Carbonell Rigual. Vegis a continuació part de la lletra cantada aquell dia, deguda també a un altre compatrici, apreciadíssim amic nostre i antic col·laborador de aquest setmanari:

WALZ

Voleia la senyera;
dringuen els cascabels;
i el cant de Caramelles
ressona alegrement.

Arreu van escampant-se
remors inconegudes
que sols la nit de Pasqua
per a ella ha mogudes.

El misteri que enclouen
bé prou que 'ns el dirà
descobrint amorosa
el goig del ben amat.

Al venir aquí a ta reixa
Caramelles a cantà,
tén segur, galán donzella,
que l' amor ens hi portà.

Accepta nostres cantades;
i al remerciar-les, tan sols
envia'ns una mirada
i un somris ton llavi dolç.

De la terra catalana
transportem els suaus perfums.
¡Fem que arrelin amb ufana
i amor ses gentils costums!

s. OLIVELLACARRERAS

Conferencia del Dr. Ruiz

La idea y el sentimiento de América en la obra de Jacinto Verdaguer

(Acabament)

II

La poesía es su liberación: después de 1891, año en que colocamos, guiados por el cuaderno del «Institut», la gran crisis de su vida, liberación de un tormento personal; —antes de 1891, liberación que, a través de él, intentan y cumplen esas que hemos empezado a llamar «fuerzas peninsulares», misteriosas potencias que vivían en él, como resumidor o intensificador de una casta en decadencia, y que, no pudiendo comprender del todo, ha visto como dos corrientes enemigas que se disputaban «entre un dolmen y un altar».

Hija de aquí, su poesía tiene los caracteres de aquí; y el primer poeta de Cataluña ha sido también el primer geógrafo, el primer *folklorista* y no sé si digá también, en un sentido, el primer historiador, en el ciclo moderno de los suyos. Ello no le ha impedido admitir, para sus poemas como para sus idilios, para su *epos* como para su música lírica y para su heroico estro de poeta civil, las influencias de esos «cuatro brazos» que él simboliza en sus viajes al Norte, al África, a Palestina, y — primero entre todos — a América. Puesto que no puede ser francisco ni soldado, va a cantar; en sus cantos, nunca será olvidada América.

Debe a los jardines de Salomón el canto ardiente de lujuria de la muchacha de Sulem, y su acento vuelve a dejarse oír — más como un nuevo acento que como un eco — en la voz que en los *Idilios* y en el *Somni* se presta a Gertrudis y a Magdalena, a Mariángela y a Catalina; pero la mística de Lima es coreada dos veces por él; pero Pedro Claver es recordado con el destino de apóstol que él hubiera querido para sí; pero Colón, rigiendo su mundo de rebeldes y de enardecidos, son las imágenes de su sueño cuando, en viendo al discípulo amado reposar sobre el pecho de Jesús, de allí le aparta dulcemente para ponerse, en su lugar, él. Y en toda su poesía, que pinte el amor de Rosa o que deje oír la *Veu de l'Atlàntida* — que, en el gofo de «las Yeguas», bendiga, antes de ser abandonado para siempre, al amargo mar, el cadáver de la recién nacida «Marina», — que sueñe en Cádiz,

allá d' allá rienta América,

o que, frente al monumento de Colón, piense en todo lo que de Ultramar puede venir para su gloria, que aplauda al negro redimido o que ambicione el pedestal de los Andes para su estatua, allí donde ha deseado, allí donde ha añorado, donde ha gozado, donde ha sufrido. América le está presente — *rienta* como un Ideal y enviando *son or i ses coronas* como la imagen de la opulencia misma.

No se sabe abrir un libro de Verdaguer sin que una «aspiración americana», por así decirlo, no esté presente: América en el *Somni*, en el desfilar de visiones católicas, en el «Mareppa» impersonal de la hagiografía recorriendo a galope la Vía Eleusina del occidental misticismo; América en *Sant Francesc*, desde las confesiones del prólogo a la visión final del «món-franciscà» cosmopolita; América en *Els Pobres* y *Els Sants*; América en *Patria*; América en *Caritat*, y en los *Idilios* y en los *Càntichs* América siempre. — Mucho allí deseó ir; cumplido su deseo, contó tanto de la impaciencia del llegar como de la nostalgia de un volver demasiado tardío para sus ansias. Su ideal de lejanía, de rotura, por decirlo así, de horizontes, de perspectivas nuevas — aun cuando sólo se reduzca al canto, ya que, como en los tiempos heroicos, no puede pasar a las aventuras, — su afán de inmensidad alborea, de adolescente, por ese deseo de recorrer la vía de Colón que, entre españoles, bien lo sabéis, y más en el tiempo en que actuaba Cinto, es el despertar del «sentido de las lejanías» en la conciencia.

La *Atlàntida* no es sino la concreción de esos vagos deseos, en el punto en que se precisan como sentido del mar antes de haberse visto, como amor de lo enorme antes de conocerse, como erotismo dentro de la castidad más pura y como protesta contra el destino. Que de todo tiene este *epos*, mucho más notable como estado de un espíritu que como poesía realizada por medios no siempre puros y eficaces.

Puesto que el Destino hunde y desgarrar y se sorbe mar adentro los Continentes e

interrumpe las comunicaciones aislando en el planeta a dos familias de la humanidad, el Espíritu va a volar sobre la catástrofe, va a soldar los fragmentos; va, en una palabra, a afirmarse resuelto — Salvación contra la Ruina, — Imposición contra la Ofensa, — Categoría frente al Hecho, — Eternidad frente al Tiempo. Se ha de leer toda la página verdagueriana en que explica la génesis de tal poema; esa génesis no es otra que un Ideal de unión-latina, de estrecho brazo entre Iberia y la Democracia latina de los 20 estados que, aun escindidos, aun liberados, franceses ya más por la cultura que iberos, son, de todos modos, latinos siempre. Verdaguer, a la sombra de sus naranjos, se deleitaba en las Hespérides, «amor de l'antiga Grecia», Hércules y el líbico Anteo, Crau y Gerió, las Harpías y las Gorgonas, Calpe... la *Atlàntida* son evocados con fuerza irresistible; y, enfrente de lo consumado, si *Atlàntida* ha sido el puente levadizo — «el pont llevadiç» — que Dios rompió para castigar a los hombres corrompidos, Colón lo volverá a construir con sus brazos titánicos. Esta idea ha infundido la poesía al *epos*: y esa idea, evangélica unas veces y rebelde otras, no es sino el presente que, por la voz de su mejor poeta, Iberia ha enviado a la Hija Americana.

III

El Nuestro, pues, no ha cantado una América especial, histórica o mesiánica; no ha resucitado el Paraguay del sombrío Francia — en el retrato de él nos dejó Carlyle — ni el Perú de los Pardos y los Castillas ni la Bolivia de Santa Cruz ni la Venezuela de Páez; ha ignorado Bolívars y Sarmientos, no ha visto la tragedia del caudillo y del dictador, su América, lo decimos, es un ideal vago y como de sueño, continua referencia a sus ambiciones no cumplidas y meta de su vocación de *Poeta del Mar*. No ha podido ir de francisco, no ha podido ir de soldado, tampoco va como comerciante; va sólo como cantor, y, de vuelta de su ruta, en acusando a la poesía de «haberle engañado», en un día triste se consuela pensando que acaso le será reservado hacer versos con las estrellas del cielo...

Más alto ya, no puede ir; para dejar de ser un iberoamericano, tiene que ser de la Jerusalén celeste; mas de ninguna otra patria. La tristeza aumenta, el poeta del *epos* va cediendo lentamente, hasta absorberlo y agostarlo, el puesto al poeta de los *Idilios*. Y, en una fecha imprecisa, pero que coincide sensiblemente con los trastornos de la Barcelona de entonces, con el amenazar del anarquismo de hecho, con la hipertrofia de una urbe que acaba de salir de una Exposición Universal, Mosén Cinto cambia en redondo la dirección de su vida; el eje de torsión de su alma se diría que sufre una trasposición. Busco los rastros de su crisis, trato de comprenderla por lo que ha escrito; pero el documento preciso me falta. Preveo que lo debe de haber; preveo que un *Diario* no puede faltar: este marino tiene su cuaderno de bitácora; sus prólogos; sus poesías mismas tan personales, me animan a buscar, y soy tan afortunado que hallo. El «Institut» guarda el diario de zozobras, de lucha y de tribulaciones del poeta. Como reuniéndose las dos corrientes contradictorias de su alma, — su alma para el dolor y su otra alma para el altar se han reunido, al fin, y va a haber el choque: fases terribles, nerviosas, presentimientos macabros, toda una fauna inaudita desfilará ahora ante nosotros, que somos la posteridad. Positivamente, esta inteligencia naufraga; pero el corazón se resiste. ¡Cor Codurnm! Sí: como Shelley lo merece él. Y en el desasosiego por hallar una fórmula para su salvación y como un recurso que le cure, veo que un día del, para él terrible, invierno del 91, escribe: «*S'ha de dir: Só el Colón de les Amèriques del Crist*». El ideal, tantas veces afirmado, se hace aquí imperioso, y el rebelde ibero, que hasta ahora había sido capaz de égloga y alguna vez del *epos*, ahora va a entonar su propia elegía. Pero esa elegía está llena del recuerdo de América, de la nostalgia de América y de la ambición incontrastable de ser para un mundo olvidado del Espíritu su nuevo descubridor.

Americanos: le debéis también un homenaje al buen Mosén Cinto: fué un santo y un poeta. ¡Pudiera haber conseguido que el esbozo trazado os animara al estudio de él!

Nos habéis dado una Avellaneda y un Bello, y habéis dado a la latinidad un Dario y un Heredia: — Místico, épico, quínta-

esenciado y alguna vez rebelde; con nuestro Verdaguer os hemos correspondido. De América él hizo su ideal, y nos ha enseñado a amar la Lucha frente al Destino. Este será siempre — ante América y ante España — su doble mérito. La gloria, que tanto amó, le pertenece. Otro más grande no ha sabido vivir para la sacra Poesía entre nosotros.

He dicho.

Notes d' Art

Exposició Andreu

En els salons del «Faïans Català», de Barcelona, s'hi ha inaugurat una Exposició del fort artista En Marián Andreu, nom, aquest, que, junt amb molts altres, va unit a la realització del futur Museu Municipal o Comarcal de Sitges, ja que, com diguérem en altra ocasió, dit artista té promeses dues obres brillants, seves, per a aquella institució que avui per avui constitueix el somni daurat dels qui anhelem el progrés cultural de la vila que 'ns ha vist néixer.

L' Andreu exposa un gran nombre de acuareles, teles a l' oli i aigua-forts, tot laborat amb molt d' ofici i delicada manera, reflexant s'hi l' ambient de París, on dits treballs han estat fets.

Mes allà on triomfa plebament, l' Andreu, és en els esmalts, art seu particularíssim i per a quina obra i gracia és majorment estimat en els cenacles de la intel·lectualitat mundial.

També són de notar varis relleus i escultures, la medalla de l' Il·lustre Col·legi d' Advocats de Barcelona, el bocet en guix del relleu, per a ésser esmaltat, «Cecus» i el fragment del relleu «Cecus», també per a ésser esmaltat.

En resum, la Exposició Andreu constitueix una manifestació precisa dels savis coneixements que l' nostre artista posseeix en ben diverses esferes de l' Art. Fent nostres les paraules autoritzades de l' Apeles Mestres, qui l' altre dia romania embadalit a les galeries del «Faïans» i el contemplant un dibuix al boix de l' autor que 'ns ocupa, direm: «Veus aquí un artista que sab fer de tot i tot ho fa bé».

Lo qual no vol dir que no ens sigui més gentil en els esmalts. ¡Oh, els preciosos esmalts de l' Andreu!

s. S.

Exposició Regoyos

En les galeries Dalmau, de la propia ciutat, resta oberta al públic una notabilíssima Exposició de obres pictòriques degudes a l' artista quin nom encapçala aquestes ratlles.

Sisley, Pissarro, són en les teles d' En Regoyos, i ell no ho és un imitador. Així, tenim «Garden-party», com, tenim, per una oposició i resum allhora, la «Capilla de los Reyes Católicos», i encara trovem la «Carrera» de Darros.

Esguardeu les lluminositats de les seves teles, els raigs fulgurants, les penyes lacades, els núvols sisleyans, l' ambient pisarronià; i tot això, que se os apar, i fins diem, influit, per plorats mestres, veureu qu' és seu, ben seu.

En Regoyos ha sabut ser deixeble i mestre, i podem dir ben alt qu' ell és el primer dels pintors castellans.

M. M.

Treball de menors

Com sigui qu' en els moments actuals tots els assumptes de certa índole interessadament per algú són capgirats a conveniència, explicant-los a la seva manera i donantlos-hi una interpretació molt diversa de la que en realitat els correspon, és per això que 'ns disposem a explicar la veritat de lo succeït en la qüestió del treball de menors, de la qual qui hi està acostumat intenta treure'n punta de totes maneres.

A principis del passat mes de Febrer, el regidor socialista i individu de la Junta local de Reformes Socials, D. Joan Durán, denuncià al Sr. Alcalde, com a President que aquest és de la esmentada Junta, que en alguna fàbrica de aquí hi treballaven menors de deu anys, cosa prohibida per la llei.

En vista de l' anterior denuncia, el

Sr. Alcalde reuní a la Junta local de Reformes Socials, que prengué, entre altres acorts, els següents, comunicats als fabricants, el dia 14 de Febrer, en aquesta forma:

«...Encarece la necesidad de la rápida adopción de los certificados de referencia por todos los centros de trabajo de la localidad, para que de ellos resulte dotados en el más breve plazo todo el personal obrero que por la ley citada (13 de Marzo de 1900) esté a ello obligado; señalar el plazo de un mes para que el personal obrero se provea de la documentación expresada; y que, transcurrido un mes, se giren inspecciones a los centros de trabajo de este término al objeto de comprobar si en ellos se da cumplimiento al precepto legal referido...»

Mes veus aquí que quan encara no se havia donat compliment a la última part de la comunicació extractada, algú segurament va interessar-se per a que tinugés prompta efectivitat lo que la llei determina respecte al treball de menors, doncs l' Institut Nacional de Reformes Socials envià al Sr. Alcalde, com a President de la Junta local de quell organisme, l' següent ofici, rebut a mitjans de la setmana passada:

«Este Instituto tiene conocimiento de que en varias fábricas de calzado trabajan menores de diez años, cuya infracción ha sido indicada más de una vez a V. S., prometiendo corregir el abuso, y que éste ha aumentado con motivo de la reciente huelga de obreros fabricantes de calzado.

»Y como esta infracción no puede pasar sin correctivo, he de rogar a V. S. que interponga su valiosa autoridad para que la Junta local de su digna presidencia haga cumplir a los patronos fabricantes de calzado lo dispuesto en las leyes tutelares del trabajo de menores, y si insisten en faltar a ellas, se les imponga las multas señaladas en los reglamentos.

Del resultado de sus gestiones como presidente de la Junta, se servirá V. S. dar cuenta a este Instituto en el plazo más breve posible,

Dios guarde a V. S. muchos años. Madrid 4 de Abril de 1913. — El Presidente, G. de Accardate.

Sr. Presidente de la Junta local de Reformas Sociales de Sitges.»

I sense altre avís de cap mena, diven-dres va arribar a nostra vila el Delegat Regional de aquell Institut, D. Aureli López Vidaur, al objecte de comprovar si se havia donat compliment a lo disposat per la Superioritat; haventlo acompanyat el Dr. D. Rafel Llopis, Vocal de la Junta local de Reformes Socials.

Més tart, reuní la aquèsta en sessió, a la que van concorre sis vocals, el senyor López va exposar les impresions que havia tret de la visita, demostrant molta satisfacció per l'escàs número de menors empleats en el treball (28 menors de 14 anys, entre tots set tallers i fàbriques visitats); número que 's creia fora molt més crescut, atesos els termes en que estava redactada la denuncia.

El Sr. López Vidaur concedí als fabricants un mes de temps per a que's posin dintre la llei, respecte al treball dels menors.

En S. Rusiñol, íntim

— Carrer de les Corts Catalanes, 639 — vàrem dir al *chauffeur*.

Ens trobem a casa d' un artista, i que, aquest artista és en Santiago Rusiñol ho diuen ben clar les parets de les espaioses sales. Volíem sorprendre'l en l' intimitat... i ho hem lograt: s'acaba de llevar.

La seva distingida esposa, donya Lluïsa Denis, la seva bellíssima filla i sa senyora mare política, donya Dolors Reverter ens fan amena l'estona que esperem, gustosament, que surti d' sa cambra l' home q' e'ns proposem interrogar.

Es una vida plàcida, la que disfruta la il·lustre família Rusiñol. L' amabilitat que 'ls caracterisa i l' esfera a que pertanyen els fa acreedors d' un alt lloc en la rica societat barcelonina.

L' entrada del condecorat artista, ja amb el cigar a la boca, ens trenca la delitosa conversa que sosteníem. Encaixa des de mà, frases de reglament i expressions de bon humor.

— Qué vol sapiguer? Pregunti, — diu bo i mastegant el cigar el valent autor de *L' héroe*. — Vol que li expliqui com dormo, com somnio, com escriu, com pinto... què menjo?... No, no arriba a tant, la nostra tafañeria; i mes perquè ja suposem que dorm amb els ulls tancats, que somnia adormit, que escriu ben despert, que pinta més despert encara i que per menjar no 's val del vegetarisme.

— Que no'm vindria de nou, això del verd, perquè, aquí on me veu, ja he passat la meva temporada *alimentant-me* sols de cigrons i caldo de blat de moro.

— Fa temps que empleava aquest règim?

— Quan vaig estrenar *El triomf de la Carn*; me 'n recordo bé perquè mentres al Sindicat s'ensajava aquesta farsa, el meu metge de capçalera, al peu del llit, em receptava un menú den Falç i Plana.

— Es curiós.

— Es... cansat, cregui. Val la pena de no estar malalt per no haver d' arribar an aquests extrems.

— Però ara ja està restablert del tot, veritat, don Santiago?

— Ni ganes; aviat això de estar bo será, per mi, senyal de que no'm trobo bé. Estic tan acostumat a la gota... que ja no me 'n sento gens.

— Es envejable el seu temperament. I digui, D. Santiago, no podríem saver quel-com relacionat amb els seus viatges, anècdotes de la seva vida artística...

— Uii... que pobles que m' anomena!... Val més que no hi passem per aquí; hauríem d'anar a voltar per la carretera i ja'm semblaria trobar-me altra volta dintre'l meu carro de boemi, en aquells temps que'l món em somreia i jo li feia ganyotes cíniques.

— I per què no recorda-ho?

— Per què és mol llarg d' explicar. Me n'han passat tantes de coses... I a més, en el volum *Anant pel món* i en els *Falls de la vida* i en tants altres llibres, què he fet sinó contar les meves penes tant alegre-ment com he pogut?

— Vostè pot haver passat penes, però no les ha exterioritzat mai ni en son semblant ni amb la seva ploma.

— I per què? Què se'n treu de estar trist? A més, jo no puc queixar-me de la vida: hi estic molt bé en aquest món; tant bé hi hagués estat en l' altre.

— ...?

— Vull dir a América, quan vaig anar-hi amb en Borrás.

— De director artístic de la companyia, oi?

— Axis ho deien els cartells, i els argentins s' ho devien pendre en serió, per què, a l'acabar les representacions de les obres, — encara que aquestes no fossin meves — em feien sortir a les taules i em tiraven el cable desseguida.

— No va passar-li res sensacional?

— Sí: vaig aburrir-me. Vol res de mes sensació per mi?

— Ens resistim a créure-ho.

— Doncs, quedem en que no vaig aburrir-me, però ja li juro jo que l'Atlàntic no'l passaré mai més.

— Ho creiem; n'hi ha prou amb llegir *Del Born al Plata* i veure *El Despatrit*.

— Com a pintor, vaig trobar-me amb molt mercat, per allà aquelles terres. Al «Casal Català» i en altres llocs hi havien quadros firmats amb el meu nom, però no eren pintats meus, i — lo més sensible — que tampoc els havia cobrats jo. Sembla estrany que hi hagi qui vulgui fer ostentació de gust artístic i no sàpiga compendre si les teles són autèntiques o si són simples parodies.

— Però vostè va vendre, segons tenim entès.

— Sí, quasi tot lo que vaig portar-hi: vintivuit quadros.

— I en el teatre també va triomfar.

— Crec que sí, perquè una vegada que vaig anar a veure comedia a un teatre que no era el que *actuàvem*, vaig veure'm obligat a sortir a les taules a instancies del públic.

— I això no'l distreia?

— Sí, molt bonic, molt bonic... però no hi tornaré mai més.

— I del seu darrer viatge a Ivica, què?

— Molt satisfet. La gent d'allà en fa massa, amb mi. Vaig anar-hi per *explorar* unes mines que guarden enterrades hermosos i valuosos objectes de la época finícia. Aquesta empresa va semblar-me gran per a mi, i vaig cercar un soci que fos, com jo, aimant de las antiguitats, i e... vaig trobar desseguida: en Cambó. Amb en Cambó vam lograr un permís del ministre de la Guerra perquè poguéssim gratar per totes aquelles terres *abonades*, —

les quals pertanyen a un quartel militar— i ja'm té ficat per aquelles coves, a tall de minaire honorari, gratant i excavant que era un gust.

—Ja és un treball de sensació.

—Es deliciós; jo ja'n començo a ser fadri, i això que encara estic a l'aprenentatge. Es una afició que'ns té febreros, als que'ns hi dediquem. L'excavador que n'és de mena no pot exir a passejar que no vagi mirant per terra per veure trocets de terrissa; tot lo vermell ho creu sagunti; els bocins de cút de got li semblen grecs o fenicis; els el òssos de costella li semblen òssos de necròpolis. A voltes s'atura pel camí, truca amb el bastó i diu: «Aquí hi han tombes». No pot veure un abeurador que no li sembli una tomba; no pot veure lluir un troç de llaua que no's pensi que és una moneda.

—Però vostè no ha recollit llaines ni culs de got; tenim entès que ha fet bones adquisicions.

—Coses meravelloses! No les hi puc ensenyar — i cregui que li agradarien — perquè ahir vaig portar-les al *Cau Ferrat*.

—I què més? Va passar les cinc setmanes gratant sempre?

—També he pintat i també he escrit. Cinc teles he enllestit i encara'm vaig permetre l'honor de passar cinc dies al liti per mor de la beneïda gota.

—Quina obra ha escrit?

—Un sainet, l'idea del qual van suggerir-mela les festes que en honor varen fer-me a Aranjuez en ma darrera estada. El títol, *L'homenatge*, perquè crec que ja n'estem abusant d'això dels homenatges.

—Vosté hi déu fer brometa...

—S'hi ha fet la que s'hi ha pogut.

—I quantes obres té, inèdites, ara?

—Deixi'm fer memoria...

—Llestes, acabades del tot, a punt de entregar a la fiera.

—Doncs tinc: *L'auca del senyor Esteve*, que és una escenificació de la meua novela publicada amb aquest títol; té cinc actes i estan dividits en deu quadros. *Els torrons*, comedia dramática en dos actes; això m'ho va inspirar una visita que vaig fer a un far en una de les meues escursions a Mallorca. *La posta*, en un acte; obra quadrilíngüe cual acció se suposa en una taverna de la Barceloneta. *L'homenatge i L'arma*, aquesta darrera la vaig escriure en col·laboració amb en Burgas. Tot plegat cinc obres... i això que no t'he dit.

—No's desanimi!

—I ca, home! Jo desanimar-me? Si per mi és una distracció el fer comedies. No hem pas de decandir els autors dramàtics.

Quan no tinguem teatre ens llegirem les obres en petits comitès de amics, i quan aquets se n'atipin d'escollar-nos, les llegirem a la família, i quan no, a la criada... i D'una manera o altra ens hem de esbravar els que fem d'aquest ofici.

—Bon humor, sempre el bon humor.

—Per vostè, en la l'entrevista amb en Guimerà, vaig enterar-me que potser la temporada vinenta tindrem teatre al Romea.

—Per si resultés afirmatiu, suposo que vosté hi entregará les seves obres.

—Fa bé de suposar-ho... i que per aquella data potser ja n'hauré acabat una altra de comedia.

—Quina sátira rumia ara?

—No sé..., això és cosa que pica d'imprevist... L'altre dia vaig veure un rengle de aquets joves que s'anomenen *biscuits* i...

—Sera deliciós. Ja escamparé la nova.

—No digui res; no estic ben determinat encara.

—Però, què fa? Un altre *puro*?

—I així fins a la nit. Jo el cigarro no més el deixó per menjar i per dormir.

I, al treure's el cigar, una cartulina blanca li cau a terra.

—Cent vuitantados? — llegim, bo i interrogant-lo.

—Si; es el número que m'han senyalat en el banquet que donarán les dretes diumenge.

—Així, vosté es regionalista.

—Per què? Perquè vaig a una festa de ells? Si la mateixa festa la fesin els esquerres també hi aniria; jo vaig a tot arreu ont se respira amor per la causa catalana. En el seu dia vaig fer-me solidari, i continu sent solidari, res més que solidari.

—I sols hi va per solidaritat catalana?

—Per això... i perquè, cansat de veure el nostre teatre desert, trobo que té de fer bonic concórrer a una festa ont s'hi acoblaran de dos a tres mil catalanistes.

SALVADOR BONAVÍA

(El Teatre Catalá)

CRONICA

Segons notícies telegràfiques rebudes de Madrid, se ha senyalat per al dia 19 de Maig pròxim la subasta de les obres per a dur a efecte la variant de la carretera de Sitges a Igualada, en el troç de sota Can Cuadras de la Riera, comprés dintre 'l' tracte de des de aquesta vila a la de Sant Pere de Ribas.

Com ja és sapigut, la realització de tan important millora es deurà a les persistents gestions a l'efecte practica-des pel digne Diputat a Corts per aquest Districte, D. Josep Bertrán i Musitu.

Air va donarse per finida en aquesta vila la temporada de matança de tocinós, que havia començat el dia 15 de Octubre de l'any últim.

L'acreditada CAMISERIA SANS, de Barcelona (Boqueria, 32), en elegant circular acaba de participar an els seus clients que ja ha rebut els nous gèneros per a la temporada d'Istiu.

Previes renyides oposicions, ha sigut nomenat Catedràtic de Literatura de l'Institut de Barcelona, el que ara ho era del de Oviedo, D. Francisco Xavier Garriga Palau, fill del que tants anys exercí en aquesta vila la carrera de Professor d'Ensanyança, D. Pau Garriga Roca, i, per lo tant, germà de D.ª Rosa Garriga de Benaprés, ilustrada Directora del Colegi que avui dia està baix l'advocació de Ntra. Sra. del Vinyet.

ELIXIR CALLOL

Rápido en las convalecencias.

Es trova fent liti, malalta de algún cuidado, l'apreciada compatriota donya Maria Torralbas de Nadal.

No cal dir que de tot cor desitgem el restabliment de la seva salut.

Segons se 'ns comunica, desde demà, dilluns, en la fàbrica de Calçat dels Srs. Bartés Germans i C.ª, la jornada diària de treball solsament serà de deu hores, en comptes de deu i mitja, com havia vingut essent fins ara.

També's diu que han obtingut la tal millora de condicions els obrers de les cases «Ferrer y Gibert» y Rafel Termes. Ho celebrem.

Per la Inspecció de Vigilancia de aquesta vila ha sigut recuperat un braçalet que fa cosa de un mes va extraviarse-li a una distingida senyoreta.

Pels diaris de la capital ja suposem enterats a nostres lectors del gran èxit assolit diumenge últim per la «Diada Regionalista». Per la nostra part sols volem fer constar que la festa resultà un

nou triomf per a la «Lliga», que és qui l'havia organitzada.

Cap a les dotze de la nit del passat dimars, al retirarse al seu domicili nostre apreciat compatriota D. Josep Camps Butí, que 'l té al carrer de l'Aigua, número 12, senti sonar dos tres de revólvor. Constituit el Jutjat al matí següent en el lloc de la ocurrencia, trová els dos projectils incrustats en la vidriera de la casa del costat de aquélla, ont hi viu nostre volgut amic el regidor D. Josep Selva Junyent.

A consecuencia de aquest fet foren detinguts dos individus, an els qui més tart se'ls posà en llibertat.

El distingit compatriota, molt apreciat amic nostre, Rvnt. Mossen Antón Batlle Mestres, acaba d'esser nomenat vicari de la Parroquia de Premià de Dalt, per quin motiu li endressem la nostra més coral enhorabona.

Havent coincidit la festivitat de Sant Josep amb els dies de la Setmana Santa, va tenir de aplaçar-se la festa que se li fa a la parroquia, per a traslladarla al dia del Patrociní.

Començaran, doncs, aquets cultes, avui, dia 13, amb ofici solemne acompanyat per orquestra; predicant el sermó el Rvnt. Fra Josep, carmelita descalç que gosa de marcada simpatia en aquest poble.

Continuarà l'octavari els següents dies a dos quarts de set de la tarda, fent el sermó el propi orador sagrat.

Nostre benivolgut amic el fabricant de calçat En Rafel Termes acaba de obrir a Barcelona, carrer de la Boqueria, número 30, un elegant establiment dedicat a la venda de aquell article.

Se vende o arrienda el Café Universal (antes Catalá), situado en la plaza del Marqués de Mont-roig (Cap de la Vila), punto el más céntrico de esta Villa de Sitges. Informará el mismo dueño.

Sabateria de Isidro Milá

Sant Pere, 4 i 6 : SITGES

En aquesta casa trovarà el públic un immens i variat surtit de calçat fet, a preus sumament baratíssims.

Instal·lacions elèctriques

VALENTI ARRASA

Pròxima apertura de la Sucursal: Carretera, 21-SITGES

Aquesta antiga Casa, autoritzada per la «Compania Barcelonesa d'Electricitat», ofereix els seus serveis als veïns d'aquesta vila per a instal·lacions d'il·luminació, forns, mobles, calefacció, telèfons, para-llamps, timbres elèctrics, etc.

Despatx Central, Estruch, 9 — Telèfon, 2055

BARCELONA

PANADERIA Hispano-Americana

Forn modern, en el que 'l pa s'elabora amb tanta perfecció com en els millors forns de les principals capitals.

Gran varietat en Pa Americà, fet amb llevats especials i de suma digestió. — Pa Francés, Anglès de màquina, i de Viena, fresc tots els dies. —

Pa dels Marroquí, especialitat de la casa, del qual, pel seu saborós paladar, cada dia se'n fabriquen a cents amb destí al consum de varis pobles de aquesta comarca.

Galetes Mantega, Anís, Americanes. Ademés, tots els dies festins s'elabora la exquisidíssima i sens rival

PASTA DE MONA

coneguda ja per tot el públic, per la seva FINURA I SUPERIORITAT Premiada amb diploma i medalla d'or en la Exposició de Barcelona de l'any 1912.

ANTÓN · CARBONELL Carrer de Jesús, 4; Sitges

Servei de viatgers i encàrrecs ràpits de SITGES a VILANOVA i vice-versa

Jaume Ravetós Mirabent

HORES DE SURTIDA DE LA TARTANA:

SITGES

can LETUS: matí, a dos quarts de 9; tarda, a tres quarts de 3

VILANOVA

De cal Correué: matí, a tres quarts de 12; tarda, a les 6 en pun

Es reben els recados aquí: Jesús, 61

LAMPISTERIA DE LLUIS MARCET ESTEBANELL

Instal·lacions de llum elèctrica, telèfons, ventiladors, timbres, para-llamps, etc.

Variat assortit de aparatos pera electricitat: Bombetes de les millors marques i demés materials concernents al ram de Lampisteria.

Carrer de Sant Pere, 11

Sitges

VIDRES · PLANS

Magatzems a REUS i a

VILANOVA I GELTRÚ

Plassa Constitució, 14 i 15

FILLS DE F. MALLAFRÉ

— Venda de tota classe de vidres —

Grans descomptes per partides d'importancia

Es compra PLOM al preu de 25 céntims el kilo

ESTABLIMENT JARDINERIA

Sucursal de LA HORTIC. LA: Ignasi Conillas

Santiago Rusiñol, 1 bis : SITGES Aragó, 306 y 308 : BARCELONA

Construcció de Parcs i Jardins: Adorno de Salons per a banquets i bodes: Tot lo concernent al ram de Floricultura: Exportació a provincies i Ultramar d'arbres fruiters i d'adorno: Especialiat en tota classe de plantacions per contracte, etcétera, etc.

Las demandas son cumplimentadas amb tota urgencia

El Teatre Catalá

Se suscriu aquí

MALVASIA de Ca'n LLOPIS

Se'n ven a 10 rals litro
y també embotellada

Carrer Sant Bonaventura, 19 : SITGES

MAGÍ HILL

RECADER de Sitges a Barcelona

S'ha fet càrrec de l'acreditada «Agencia Carbonell», servint ab la meteixa puntualitat tots els encàrrecs que se li confien.

SITGES: Carrer Major, 41, pis; y Carrer de Jesús, 4

BARCELONA :

Gignás, 12; Petritxol, 12; y Passeig de Gracia, 56

DOS VIATGES DIARIS

GRAN ÉXITO

DIEZ MIL suscriptoras en seis meses

La Reine de la Mode

Revista de Modas Francesas; la más completa y la más práctica. — Se recomienda en todas las casas. — Se publica del 5 al 10 de cada mes. — 120 modelos de todas clases de vestidos para señoras, niñas, niños, un patrón cortado al natural contenido en una : : : cubierta artística en colores : : :

PRECIOS DEL ABONO

Un año, 12 ptas., 6 meses 6'50 ptas.
Número de muestra, 1'25 pesetas

NOTA. — Con el fin de recompensar a los clientes que nos honran con su confianza, regalaremos por cada abono u orden de renovación hecho directamente una magnífica carpeta para conservar los figu- : : : rines : : : :

Se suscribe en la imprenta de este periódico

EL GLOBO : Major, 13

Gran assortit de BEBES y articles de luxo pera REYS, rebuts directament d'una fàbrica alemanya.

PREUS SENSE COMPETENCIA

Gran Tintorería de robes usades

a l'altura de les millors de sa classe

BENET · DURAN

Se treballa la seda, llana, cotó, yute, vellut, etc.

ESPECIALITAT EN EL RENTAT EN SECH

MAJOR, 25 : SITGES

Nou horari de trens**Surten de Barcelona cap a Sitges**

A les 5'50: Correu per Picamoixons, ab 1.ª, 2.ª y 3.^a
» 8'35: Exprés per Valencia, ab cotxes 1.ª y 3.^a
» 9'23: Correu per Madrid, ab 1.ª, 2.ª y 3.^a
» 10'06: Mixte per Tarragona, ab cotxes 1.^a y 2.^a
» 11'47: Lleuger per Vilanova, ab cotxes 2.^a y 3.^a
» 13'05: Correu per Reus, ab cotxes 1.^a, 2.^a y 3.^a
» 15'04: Mixte per Madrid, ab cotxes 1.^a, 2.^a y 3.^a
» 18'24: Lleuger per Tarragona, cotxes 2.^a y 3.^a
» 20'05: Correu per Valencia, cotxes 1.^a, 2.^a y 3.^a

Surten de Sitges cap a Barcelona

A les 5'06: Tren mixte, ab cotxes de classes 2.^a y 3.^a
» 6'42: Correu de Valencia, cotxes 1.^a, 2.^a y 3.^a
» 8'31: Lleuger de Tarragona, cotxes 1.^a, y 3.^a
» 9'48: Mixte de Tarragona, ab sols cotxes 3.^a
» 11'36: Mixte de Madrid, ab cotxes 1.ª, 2.ª y 3.^a
» 14'14: Lleuger de Vilanova, ab cotxes 2.ª y 3.^a
» 16'18: Correu de Madrid, ab cotxes 1.ª, 2.ª y 3.^a
» 17'16: Exprés de Valencia, ab cotxes 1.ª y 3.^a
» 19'20: Lleuger de Sant Vicens, cotxes 2.ª y 3.^a
» 21'28: Mixte de Valencia, ab cotxes 2.ª y 3.^a

APRENT

Se'n necessita ún en aquesta impremta

SOBRE · MONEDER

PER LA CIRCULACIÓ DE VALORS EN METALLIC

Servey Postal Oficial, creat per Real Decret de 30 de Novembre de 1899

El Sobre-Moneder circula entre tots els pobles de la Península, Islas Balears, Canarias y Costas de Africa, y ahont no hi hagi Administració de Correos, están obligats a admetrel a la circulació els carters y peatons rurals. El Sobre-Moneder es el medi més cómodo, sencill y segur per remetre diner per correos certicat, desde cinc centims fins a 50 pessetes, en qualsevol classe de moneda y en tota mena de fraccions. Ab el Sobre-Moneder s'evitan al públich las molestias de tots els sistemas de giros; no és necessari el requisit de coneixement y s'entrega pel carter en el domicili del destinatari, encare que sigui en el poblet més petit. És indispensable pera encàrrecs al Comerç, suscripciones de periódichs, demandas de llibres, pensions, mesades, etc., etc. Unich que resol las dificultats de giro de petites quantitats. El Sobre-Moneder té la garantia del Estat, que abona la quantitat declarada en cas de extravío. La Companyia rendataria de Tabacos té la exclusiva pera la venta del Sobre Moneder; l'expn en tots els Estanchos al preu de 25 céntims y abona als sous expendedors el 10 per 100 de Premi de venta. Las demandas als Representants y subalterns de dita Companyia Arrendataria en cada Provincia.

Oficina i Serrano, 16: MADRID

Camiseria y Corbateria

32, BOQUERIA, 32

· BARCELONA ·

GRAN ASSORTIT

en

camisas, corbates, mocadors
y tots els articles pertanyents al ram

La Camiseria que ven més barata
Especialitat en camisas a mida

DR. MAGIN FARRAN

irujano - DENTISTA
NORTEAMERICANO

VILLANUEVA Y GELTRU

Rambla Principal, n.º 51

Horas de visita : Días laborables
Los lunes y martes :
de 2 y media a 6 de la tarde;
miércoles: de 9 y media a una.

Las manufacturas alemanas al precio de coste más 10 por 100

Relojes de toda clase
joyeria y platería
máquinas para retratar (desde 25 Ptas.)
cinematógrafos (desde 50 Ptas.)
máquinas para coser (desde 75 Ptas.)
máquinas para escribir (desde 100 Ptas.)
bicicletas (desde 75 Ptas.)
motocicletas (desde 300 Ptas.)
automóviles (desde 3000 Ptas.)

armas de toda clase
femelos y lentes de última moda
muebles de toda clase
confección para Señora y Caballero

quien la desee. — Pídanse ofertas (incluyendo el sello para la contestación) a la casa

Arnold Feuer, Berlin-Charlottenburg, Gervinusstr. 24

Los respectivos catálogos con dibujos y precios se mandan contra envío de 1 peseta en sellos de correo que el hacer un pedido se deduce del importe. Indíquese el artículo que se desea.

OJO

Cartas para Alemania cuestan 25 céntimos. No se pueden admitir las cartas insuficientemente franqueadas.

OJO

Se admiten representantes serios

El Dr. S. FONT Y FALP ab J. ARMENGOL Y JUVANTENY

(metge dentista)

(mecanic dentista)

Ha traslladat son gabinet del carrer de Sant Francisco, 36, al

Carrer Isla de Cuba, núm. 8, SITGET

: : : el cual será obert tots els dissaptes : : : :

BARCELONA: C. e CLARIS, núm. 38, xanflá Carrer de Diputació

Compañía Proveedora de Carnes ALEMANY (S. en C.)

Proveedores de S. E. el Doctor Laguarda, Obispo de Barcelona; de los Sres. «Badosa y C.^a» de Garraf; de la fábrica cementos de los Sres. «M. C. Butsem» y Fradera y otras altas empresas.

Domicilio social : San Francisco, 54 : SITGES

Esta casa expende en sus mesas de la Plaza Mercado carne de Ternera, procedente de las famosas ganaderías de Galicia, a 1 peseta libra.

Carnero a 0'70 ptas. los 400 gramos.

Cordero a 1 peseta los 400 gramos.

Cabrito a 1 peseta los 400 gramos.

Castrón a 0'60 ptas. los 400 gramos.

Mesas en la Plaza del Mercado, números 4, 8 y 9

Servicio domicilio por dependientes de la casa

Franc.º YII

ENCARGOS RAPIDOS

SITGES : Parelladas, 58 y Cap de la Vila 2.

BARCELONA : P. Gracia, 46, Colmado Jorba

Asahonadors, 35, junto a la calle de la Princesa.

Paseo de Gracia, número 46

COLMADO · JORBA

TUPINAMBA
TOSTADERO DE CAFÉ
AROMA CONCENTRADO con REAL PRIVILEGIO.
TODOS LOS CAFÉS DE ESTA CASA PUEDEN SER SOMETIDOS A UN RIGUROSO ANALISIS
Sucursal en SITGES:
JOSÉ BARTROLÍ, Nueva, 11

AGENCIA DE ENCARGOS

A GRAN VELOCIDAD

Fulgencio Sanahuja

Dos viajes diarios : : : mañana y tarde

BARCELONA : Petit Términus, Aragón, 280 (frente al Apeadero); Hospital, 9; Plaza Comercial, 10 (Centro de Recaderos) frente del Mercado del Borne
Teléfono, 1909.

SITGES : Calle de Jesús, número 16 : SITGES

Máquinas SINGER

para coser y bordar y para toda clase de Industria en que se emplea la costura. — — —

SE CEDEN TODAS LOS MODELOS A 2'50 pesetas semanales

Las hay Industriales, Domésticas, Rotativas, Oscilantes, Vibrantes y Familiar reciproca.

PIDANSE CATÁLOGOS ILUSTRADOS

Representante en Sitges :

JOSE SELVA : Calle Augua, 4

en donde encontrarán, como siempre, toda clase de piezas, agujas y demás accesorios exclusivamente para las acreditadas máquinas de la CASA SINGER.

IMPREMTA
JACINTO SANTIACANA
SITGES

PHOSPHORRENAL - ROBERT

GRAN RECONSTITUYENTE